

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1969-1970.

25 MAART 1970.

**Voorstel van wet
houdende wijziging van de gemeentewet.**

TOELICHTING

MIJNE HEREN,

De rol der gemeenten is in ons land steeds zeer belangrijk geweest, van de vroege middeleeuwen tot heden. Men heeft wel een van ons land gezegd dat het « een land van gemeenten » is.

Maar, natuurlijk, de geschiedenis der Belgische gemeenten heeft tijdperken van stijgende en dalende betekenis gekend en de structuur zelf der gemeentebesturen heeft in de loop der tijden vele hervormingen en wijzigingen ondergaan, zowel inzake de inrichting der gezagsorganen als inzake de samenstelling van het kiezerskorps.

Op dit ogenblik heeft de rol van de gemeentebesturen weer een aanzienlijke nieuwe uitbreiding genomen. De gemeentebesturen zijn, vooral sedert de tweede wereldoorlog, een belangrijke taak gaan vervullen inzake ruimtelijke ordening, sociale woningbouw, economische expansie (inzonderheid door het aanleggen van nijverheidszones), jeugdzorg, sportontwikkeling, kultuurspreiding, verkeerswezen, enz. Deze verruiming van de rol en de taak der gemeentebesturen weerspiegelt zich in de voortdurend stijgende cijfers die de bestendige aangroei der getalsterkte van het personeel van gemeenten en intercommunales aanduiden alsmede de voortdurende aanwas van het volume der gemeentelijke en inter-gemeentelijke investeringen. Voor de periode van 1952 tot 1969 steeg de getalsterkte van het personeel der gemeentediensten van 76.943 tot 105.205 eenheden. Van 1960 tot 1968 steeg het volume der gemeentelijke investeringen bij middel van leningen toege-

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1969-1970.

25 MARS 1970.

**Proposition de loi
modificative de la loi communale.**

DEVELOPPEMENTS

MESSIEURS,

Du haut moyen âge à nos jours, le rôle des communes n'a cessé d'être très important dans notre pays, que l'on a parfois appelé le « pays des communes ».

Certes, l'histoire des communes belges a connu des périodes d'efflorescence et de déclin et la structure même de leur administration a subi, au cours des temps, bien des réformes et des modifications, tant en ce qui concerne l'organisation du corps communal que la composition du corps électoral.

A notre époque, le rôle des administrations communales a pris à nouveau un développement considérable. Depuis la seconde guerre mondiale surtout, les administrations communales ont été appelées à accomplir des tâches importantes en ce qui concerne l'aménagement du territoire, la construction d'habitations sociales, l'expansion économique (et plus particulièrement la création de zones industrielles), les activités en faveur de la jeunesse, le développement des sports, la diffusion de la culture, les communications, etc. Cet élargissement du rôle et de la tâche des administrations communales se reflète dans la progression ininterrompue des chiffres relatifs à l'accroissement constant de l'effectif du personnel des communes et des intercommunales ainsi que dans l'augmentation permanente du volume des investissements communaux et intercommunaux. Pour la période de 1952 à 1969, le personnel des services communaux est passé de 76.943 à 105.205 unités. De 1960 à 1968, le volume

staan door het Gemeentekrediet van België van iets meer dan 40 miljard frank tot meer dan 100 miljard.

En het ziet er niet naar uit dat deze ontwikkelingsgang eerlang zou geremd worden. Immers, 's lands bestuurspolitiek staat thans in het teken der decentralisatie, niet alleen op het strikt administratief, doch ook op het kultureel en economisch gebied. Niet alleen zullen de gemeenten, door deze decentralisatie, nieuwe opdrachten te vervullen krijgen, doch, langs allerlei kulturele en economische gewestelijke instellingen om, zullen hun besturen een belangrijk aandeel moeten nemen in tal van beslissingen en verwezenlijkingen die het kader der strikt plaatselijke taken overschrijden doch waarin de plaatselijke belangen als 't ware gebundeld en gewestelijk ineengeschakeld zullen worden.

Terwijl deze zeer ruime uitbreiding van de betekenis en het werkterrein der gemeentebesturen zich voltrekt, ontwikkelt zich ook verder de uitbreiding van het gemeentelijk kiezerskorps :

reeds door de grondwetsherziening van 1893 was het gemeentelijk kiezerskorps ineens gestegen van 326.612 tot 1.370.687 kiezers;

na de tweede wereldoorlog werd het gemeentelijk kiezerskorps meer dan verdubbeld, dank zij de toekenning van het stemrecht aan de vrouwen;

en deze legislatuur zal ongetwijfeld een nieuwe belangrijke vermeerdering van het kiezerskorps verwezenlijken door het toekennen van het stemrecht aan de jonge lieden van 18 tot 21 jaar alsmede aan de militairen en aan de in het buitenland verblijvende landgenoten.

Is het niet onlogisch en zelfs buitenissig en in elk geval onoordeelkundig, onveranderlijk te blijven vasthouden aan een samenstelling van de gemeentelijke gezagsorganen — gemeenteraad, college van burgemeester en schepenen — die dateert uit de eerste helft der vorige eeuw en uit een tijd toen er in België ongeveer 1 kiezer was op 97 inwoners en toen er spraak was noch van ruimtelijke ordening, noch van sociale woningbouw, noch van jeugdcentra, noch van nijverheidszones noch van kulturele centra, enz., enz.

Reeds de evolutie die zich ontwikkeld heeft sedert de tweede wereldoorlog zou een hervorming van de samenstelling der schepencolleges en der gemeenteraden rechtvaardigen; maar, in werkelijkheid, was men terzake reeds merklijk ten achter op de nieuwe toestand geschapen door de grondwetsherziening van 1893 en nog meer op de verruiming van kiezerskorps en gemeentebeleid die ingetreden was na de eerste wereldoorlog.

En dit is des te verwonderlijker daar de Wetgevende Macht en de Regering een ontzaglijke aangroei van het personeel van gemeentebesturen en intercommunales hebben laten tot stand komen en de gemeentelijke begrotings- en investeringscijfers hebben laten stijgen en ook doen stijgen (door de aan de gemeenten opgedragen taken) in reusachtige mate.

des investissements communaux effectués grâce à des prêts consentis par le Crédit communal de Belgique est passé d'un peu plus de 40 milliards à plus de 100 milliards de francs.

Et il ne semble pas que cette évolution doive se ralentir dans un proche avenir. En effet, la politique administrative nationale est actuellement axée sur la décentralisation, non seulement sur le plan purement administratif mais aussi sur les plans culturel et économique. Par suite de cette décentralisation, les communes se verront confier des tâches nouvelles, mais en outre, au sein des organismes culturels et économiques régionaux les plus divers, leurs administrations devront prendre une part importante à de nombreuses décisions et réalisations dépassant le cadre des tâches strictement locales, mais dans lesquelles les intérêts locaux seront en quelque sorte jumelés et insérés dans un contexte régional.

Parallèlement à ce développement considérable de l'importance et du champ d'action des administrations communales, le corps électoral continue à s'étendre :

la revision de la Constitution, en 1893, avait déjà porté d'un seul coup le corps électoral communal de 326.612 à 1.370.687 électeurs;

après la seconde guerre mondiale, il a plus que doublé, grâce à l'octroi du droit de vote aux femmes;

et la présente législature réalisera certainement une nouvelle extension importante du corps électoral par l'octroi du droit de vote aux jeunes gens de 18 à 21 ans, aux militaires et à nos compatriotes résidant à l'étranger.

N'est-il pas illogique, bizarre, et en tout cas peu judicieux de maintenir *ne varietur* une composition du corps communal (conseil communal, collège des bourgmestre et échevins) qui date de la première moitié du siècle dernier, c'est-à-dire d'une époque où il y avait en Belgique environ un électeur pour 97 habitants et où il n'était question ni d'aménagement du territoire, ni de la construction d'habitations sociales, ni de centres pour la jeunesse, ni de zones industrielles, ni de centres culturels, etc.?

A elle seule, l'évolution qui s'est produite depuis la seconde guerre mondiale justifierait déjà une réforme de la composition des collèges des bourgmestre et échevins et des conseils communaux; mais en réalité, l'on accusait déjà dans ce domaine un retard notable par rapport à la nouvelle situation créée par la revision de la Constitution en 1893 et, plus encore, par l'élargissement du corps électoral et de la politique communale qui était intervenu après la première guerre mondiale.

Le fait est d'autant plus étonnant que le Pouvoir législatif et le Gouvernement ont autorisé un accroissement considérable du personnel des administrations communales et des intercommunales, et qu'ils ont permis et même décidé une augmentation gigantesque des budgets et des investissements communaux (en raison des tâches dévolues aux communes).

Klaarblijkelijk is het ogenblik sedert lang gekomen om de samenstelling van schepencolleges en gemeenteraden te veranderen en dit niet alleen op basis van de bevolkingscijfers doch ook in verband met de bijzondere rol welke sommige gemeenten te spelen hebben in het leven van het land of van hun gewest.

Het voorstel dat door ondergetekenden wordt ingediend is zeer gematigd en zij ontveinen zich niet dat de door hun voorgestelde hervorming ongetwijfeld door andere en verder strekkende hervormingen zal gevolgd worden; doch zij zijn ervan overtuigd dat nog vóór de aanstaande gemeenterverkiezingen een begin dient te worden gemaakt met de ontwikkeling van een meer aangepaste samenstelling van schepencolleges en gemeenteraden.

Zij hebben eraan gehecht een voorstel in te dienen dat door zijn bescheidenheid alle polemiek of lange debatten wil vermijden, want de tijd dringt en de gemeenteraadsverkiezingen zijn nabij en het zou waarlijk te betreuren zijn, indien de aanstaande verkiezingen moesten geschoeid zijn op de oude leest inzake de structuur van schepencollege en gemeenteraad, dan wanneer de Wetgevende Macht zich inspannt om het kiezerskorps te verruimen en te verjongen.

Het algemeen stelsel, dat door dit voorstel wordt voorgedragen, kan worden samengevat als volgt :

1. een maatregel van algemene vermeerdering van het aantal schepenen en gemeenteraadsleden wordt getroffen op basis van de bevolkingscijfers, deze cijfers zijnde niet de reeds in vele gevallen anachronisch geworden cijfers der laatste volkstelling doch die van de bevolkingstoestand op het einde van het vorig jaar; thans doen de bevolkingsschommelingen zich veel sneller voor dan vóór de oorlog en het zou onredelijk zijn de structuur van gemeenteraad en schepencollege te bepalen naar bevolkingstoestanden die niet meer bestaan; dit geldt vooral voor gemeenten die een bevolkingsaan groei kennen; een speciale beschikking van het voorstel bepaalt echter dat geen enkele gemeente minder gemeenteraadsleden of schepenen zal hebben dan in de vorige zesjarenperiode en dit wegens het feit dat, naar aanleiding van de wijziging der economische toestanden, sommige gemeenten — vooral in Wallonië — een schielijk bevolkingsverlies hebben ondergaan dat deze gemeenten in een ware crisistoestand brengt; het is zeker niet op het ogenblik dat de aldus getroffen gemeenten een gans bijzondere heraanpassingspoging hebben te verwezenlijken dat het gepast zou zijn de getalsterkte van de staf van hun gemeentebeleid te vermindern;

2. er wordt niet meer alleen rekening gehouden met de wettelijke bevolkingscijfers :

a) er wordt rekening gehouden met de nationale en de gewestelijke rol van sommige gemeenten;

b) er wordt rekening gehouden met het feit dat sommige gemeenten in werkelijkheid af te rekenen hebben met een vlottende, niet ter plaatse gedomicilieerde doch ter plaatse verblijvende bevolking, die bestuursnoodwendigheden veroorzaakt die in wezen weinig verschillen van die welke verbonden zijn aan de ter plaatse gedomicilieerde inwoners;

Le moment est manifestement venu, depuis longtemps déjà, d'élargir la composition des collèges des bourgmestre et échevins et des conseils communaux, non seulement en fonction des chiffres de la population mais encore eu égard au rôle particulier qui incombe à certaines communes dans la vie nationale ou régionale.

La présente proposition de loi est très modérée et ses auteurs ne doutent pas que la réforme qu'ils préconisent sera certainement suivie d'autres, d'une portée plus étendue; ils n'en sont pas moins convaincus de la nécessité de commencer, dès avant les prochaines élections communales, à réadapter la composition des collèges des bourgmestre et échevins et des conseils communaux.

Nous avons tenu à déposer une proposition dont la modération a pour but d'éviter toute polémique et tout débat de longue durée, car le temps presse, les élections communales sont proches et il serait vraiment regrettable que celles-ci restent basées sur l'ancienne structure des collèges et des conseils communaux, alors que le Pouvoir législatif s'efforce d'élargir et de rajeunir le corps électoral.

Le système que nous proposons peut se résumer comme suit :

1. augmentation générale du nombre des échevins et des conseillers communaux sur la base des chiffres de la population, ceux-ci n'étant pas les chiffres, souvent anachroniques, du dernier recensement, mais ceux de la fin de l'année dernière; actuellement, les mutations démographiques sont bien plus rapides qu'avant la guerre et il ne serait pas raisonnable de déterminer la structure des conseils communaux et des collèges des bourgmestre et échevins d'après des données ne correspondant plus à la réalité; c'est surtout le cas pour les communes qui enregistrent un accroissement de leur population; un article spécial de la proposition prévoit cependant qu'aucune commune n'aura moins de conseillers ou d'échevins que pendant la période précédente de six ans, eu égard au fait que la transformation des situations économiques a provoqué dans certaines communes, surtout en Wallonie, un exode soudain de la population, ce qui a créé dans ces communes un véritable état de crise; ce n'est certes pas au moment où les communes ainsi touchées doivent réaliser un effort tout particulier de réadaptation qu'il conviendrait de diminuer le nombre de leurs administrateurs;

2. il n'est plus seulement tenu compte des chiffres légaux de la population :

a) on prend également en considération le rôle national et régional de certaines communes;

b) on a égard au fait que certaines communes doivent tenir compte d'une population flottante qui y réside sans y être domiciliée, ce qui crée des nécessités administratives qui sont pratiquement les mêmes que pour les habitants domiciliés dans la commune;

c) er wordt een ruimer belang gehecht aan de samenvoeging van gemeenten; de ervaring heeft bewezen dat het onmogelijk is in één tijdperk van 6 jaar de problemen op te lossen die voortvloeien uit de samenvoeging; een overgangperiode van 18 jaar is onontbeerlijk zowel om tot een behoorlijke aanpassing te komen van de toestanden der na 1964 samengevoegde gemeenten als om de nodige bestuurlijke veiligheid en psychologische geruststelling te verschaffen aan de inwoners der gemeenten die onlangs werden samengevoegd of eerlang zullen samengevoegd worden.

Onderzoek der artikelen.

Artikel 1.

Artikel 1 van het voorstel vervangt de tekst van de thans vigerende artikelen 3 en 4 van de gemeentewet, die de getalsterkte van gemeenteraden en schepencolleges regelen. De voorgestelde tekst geeft eerst de getalsterkte van de gemeenteraden en dan de getalsterkte der schepencolleges; wat logischer voorkomt dan de omgekeerde volgorde van de huidige wettekst.

In het voorstel wordt de algemene tabel aangevuld door een reeks bepalingen betreffende de vier grote steden, de provinciehoofdplaatsen, de hoofdplaatsen der gerechtelijke arrondissementen, de hoofdplaatsen der gerechtelijke kantons, de steden Leuven, Charleroi en Oostende, en tenslotte de gemeenten die als tijdelijke verblijfplaats dienen voor een belangrijke bevolking of die een gewestelijk economisch of cultureel centrum uitmaken alsmede de gemeenten ontstaan uit de samenvoeging van vroeger bestaande gemeenten.

De vermeerdering van het aantal schepenen vereist ongetwijfeld ook de vermeerdering van het aantal raadsleden, want er dient een behoorlijke verhouding te zijn inzake getalsterkte tussen college en raad. Overigens tracht het voorstel ook een betere aanpassing van het aantal raadsleden aan het bevolkingscijfer der gemeenten tot stand te brengen. Tot 4.999 inwoners blijft het vroegere stelsel behouden; daarna is er een vermeerdering met twee raadsleden per schijf van 5.000 inwoners tot 39.999 inwoners; vervolgens een vermeerdering met 2 raadsleden per schijf van 10.000 inwoners, van 40.000 inwoners tot 100.000 inwoners; tenslotte een vermeerdering met 2 raadsleden voor elke schijf van 25.000 inwoners.

Het voorstel vermijdt van de gemeenteraden kleine parlementen te maken, maar streeft toch naar een vermeerdering van het aantal raadsleden die tegemoet komt aan de vermeerdering van het aantal kiezers. De ondertekenaars van dit voorstel hopen dat aldus de vertegenwoordiging van de jonge kiezers zal vergemakkelijkt worden.

Tenslotte bepaalt de tekst van artikel 3 van het voorstel, in zijn § 2, dat de berekening van het aantal gemeenteraadsleden zal geschieden op basis van de bevolkingscijfers die worden vastgesteld op het einde van het jaar dat het verkiezingsjaar voorafgaat. Inderdaad, te grote wijzigingen zijn ingetreden in deze cijfers sedert de jongste volkstelling; aan de cijfers der volkstelling vasthouden zou betekenen dat

c) on attache une importance plus grande aux fusions de communes; l'expérience a prouvé qu'il est impossible de résoudre en une période de six ans les problèmes résultant de la fusion; une période transitoire de 18 ans est indispensable, tant pour réadapter convenablement la situation dans les communes fusionnées après 1964 que pour assurer la sécurité administrative et l'apaisement psychologique nécessaires aux habitants des communes récemment fusionnées ou qui le seront prochainement.

Analyse des articles.

Article 1er.

L'article 1er de la proposition remplace les articles 3 et 4 de la loi communale actuelle dont les dispositions règlent le nombre de conseillers et d'échevins. Le texte proposé détermine en premier lieu le nombre de conseillers et ensuite le nombre d'échevins, ce qui paraît plus logique que l'ordre inverse du texte actuel.

Dans la proposition, le tableau général est complété par une série de dispositions relatives aux quatre grandes villes, aux chefs-lieux de province, aux chefs-lieux des arrondissements judiciaires, aux chefs-lieux des cantons judiciaires, aux villes de Louvain, Charleroi et Ostende, et finalement aux communes qui servent de résidence temporaire à une population importante ou qui constituent un centre économique ou culturel régional, ainsi qu'aux communes issues de la fusion de communes ayant existé précédemment.

L'augmentation du nombre d'échevins requiert sans aucun doute une augmentation parallèle du nombre de conseillers, car il faut assurer une proportionnalité convenable entre l'importance numérique respective du collège et du conseil. D'ailleurs, la proposition tend aussi à réaliser une meilleure adaptation du nombre de conseillers au chiffre de la population des communes. Jusqu'à 4.999 habitants, c'est l'ancien système qui reste en vigueur; au-delà de ce chiffre, il y aura deux conseillers de plus par tranche de 5.000 habitants jusqu'à 39.999 habitants; deux conseillers de plus par tranche de 10.000 habitants, de 40.000 à 100.000 habitants; au-delà de ce dernier chiffre, deux conseillers de plus pour chaque tranche de 25.000 habitants.

Tout en évitant de faire des conseils communaux autant de petits parlements, la proposition vise cependant à assurer une augmentation du nombre des conseillers qui réponde à celle du nombre des électeurs. Ses auteurs espèrent que la représentation des jeunes électeurs s'en trouvera facilitée.

Enfin, le § 2 de l'article 3 prévoit que le nombre de conseillers communaux sera déterminé d'après les chiffres de la population arrêtés à la fin de l'année précédant celle des élections. En effet, ces chiffres ont subi trop de modifications depuis le dernier recensement; si l'on s'en tenait aux chiffres du recensement, ce serait prendre une base de calcul dépassée; cela n'est ni raisonnable ni justifié. Cette disposi-

men een anachronische berekeningsbasis neemt; dat is noch redelijk noch rechtvaardig. Deze bepaling van § 2 van het voorgesteld artikel 3 maakt natuurlijk de afschaffing van het huidig artikel 19 der gemeentewet noodzakelijk.

Niemand zal voorzeker betwisten dat 's lands hoofdstad, die trouwens daarbij hoofdstad is van een belangrijk complex van Europese instellingen en tevens hoofdplaats van een provincie en van het belangrijkste gerechtelijk arrondissement en vooral de uiterst delikate rol te spelen heeft van ontmoetingsgebied der beide taalgemeenschappen, een schepencollege dient te hebben dat een voldoende politieke en administratieve staf vormt voor de vele taken van internationale, nationale en gewestelijke aard waarvoor het gemeentebestuur van Brussel te zorgen heeft.

Voor de stad Antwerpen brengt het voorstel slechts één schepen meer mede en de uitbreiding der culturele en economische betekenis dezer stad zal wel elke verdere bewijsvoering overbodig maken.

Ook Charleroi, Leuven en Oostende zijn zulke speciale gevallen dat de bewijsvoering onnodig is : Charleroi is het centrum van een grote agglomeratie; Leuven is de grootste universiteitsstad van België en Oostende is een belangrijke havenstad.

Wat de hoofdplaatsen der provincies betreft, ligt de uitleg voor de vermeerdering van het aantal schepenen in de voortdurende uitbreiding van hun gewestelijke rol. Hetzelfde geldt voor de hoofdplaatsen der gerechtelijke arrondissementen, niet bepaald omdat ze de hoofdplaats zijn van een gerechtelijk arrondissement doch omdat ze feitelijk alle steden zijn met een economische en culturele gewestelijke taak; in een mindere maar toch werkelijke mate geldt dit voor de hoofdplaatsen der gerechtelijke kantons die eveneens een meer dan plaatselijke rol te spelen hebben.

De indieners van dit voorstel hebben de bepalingen der gemeentewet willen versoepelen inzake de gemeenten die feitelijk een bevolking hebben die veel aanzienlijker is dan die welke als dusdanig officieel geboekt staat, aldus badsteden als Knokke, Blankenberge, De Panne, Spa, enz.; het spreekt vanzelf dat de opdrachten en de diensten van dergelijke gemeenten berekend dienen te zijn op een veel groter bevolkingscijfer dan het officiële. Sommige gemeenten, zoals Genk, La Louvière, Moeskroen en Mol en nog andere, bevinden zich eveneens in zulke speciale toestand op het gewestelijk economisch vlak, dat het wenselijk kan blijken hun schepencollege met één eenheid te versterken. Het behoort aan de Regering hier desgevallend rekening te houden met de gebleken noodwendigheden. Ten einde elk lichtvaardig gebruik van de desbetreffende wetsbepaling te vermijden, vereist de toepassing ervan een in Raad der Ministers overlegd besluit, op eensluidend advies van de provincieraad.

Artikelen 2 en 3 van het voorstel.

Dienaangaande werd hierboven reeds de nodige uitleg verschaft.

tion du § 2 de l'article 3 proposé entraîne, faut-il le dire, le nécessité d'abroger l'article 19 de la loi communale.

Personne, certes, ne contestera que la capitale de notre pays, qui est aussi le siège de grands organismes européens ainsi que le chef-lieu d'une province et de l'arrondissement judiciaire le plus important, et à laquelle, surtout, est dévolue la mission extrêmement délicate d'être le lieu de rencontre des deux communautés linguistiques, doit être dotée d'un collège des bourgmestre et échevins constituant une équipe politique et administrative suffisante pour accomplir les nombreuses tâches internationales, nationales et régionales devant lesquelles se trouve placée l'administration communale de Bruxelles.

Pour la ville d'Anvers, la proposition se borne à prévoir un échevin de plus; l'importance croissante de la métropole sur les plans culturel et économique nous dispensera de toute autre justification de cette mesure.

Charleroi, Louvain et Ostende sont également des cas particuliers qui n'appellent aucune démonstration : Charleroi est le centre d'une vaste agglomération, Louvain est la plus grande ville universitaire de Belgique et Ostende un port très important.

Pour les chefs-lieux des provinces, l'augmentation du nombre d'échevins se justifie par le développement constant de leur mission sur le plan régional. Il en va de même pour les chefs-lieux des arrondissements judiciaires, non pas tellement à ce titre même, mais parce qu'en fait il s'agit chaque fois de villes ayant une fonction économique et culturelle à l'échelon régional; cela s'applique aussi, dans une mesure moindre mais réelle, aux chefs-lieux des cantons judiciaires, dont le rôle n'est pas purement local.

En déposant la présente proposition, notre intention est de voir assouplir les dispositions de la loi communale pour ce qui concerne les communes dont la population est, en réalité, beaucoup plus considérable que celle officiellement enregistrée, et nous songeons ici aux cités balnéaires telles que Knokke, Blankenberge, La Panne, Spa, etc; il est évident que les tâches et les services de ces communes doivent être organisés en fonction d'un chiffre de population de loin supérieur aux données officielles. Certaines communes, comme Genk, La Louvière, Mouscron, Mol et d'autres encore, se trouvent, elles aussi, dans des situations tellement particulières sur le plan économique régional qu'il paraît souhaitable de renforcer leur collège d'une unité. A cet égard, il appartient au Gouvernement de tenir compte, le cas échéant, des nécessités qui se seront manifestées. Afin d'éviter tout recours injustifié à cette disposition légale, son application sera subordonnée à un arrêté délibéré en conseil des Ministres, sur avis conforme du Conseil provincial.

Articles 2 et 3 de la proposition.

Les explications nécessaires ont déjà été fournies ci-dessus.

De indieners van dit wetsvoorstel zijn van oordeel dat hun voorstel beantwoordt aan onmiskenbare noodwendigheden van het gemeentebestuur in de huidige tijdsomstandigheden.

K. VAN CAUWELAERT.

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1.

De artikelen 3 en 4 van de gemeentewet worden vervangen door de hiernavolgende tekst :

« Artikel 3, § 1. — De gemeenteraad, met inbegrip van de burgemeester, indien hij benoemd is in de schoot van de raad, en de schepenen, is samengesteld uit het hierna aangeduid aantal leden :

Er zijn 7 raadsleden in de gemeenten van minder dan 1.000 inwoners;

Er zijn 9 raadsleden in de gemeenten van 1.000 tot 2.999 inwoners;

Er zijn 11 raadsleden in de gemeenten van 3.000 tot 4.999 inwoners;

Er zijn 13 raadsleden in de gemeenten van 5.000 tot 9.999 inwoners;

Er zijn 15 raadsleden in de gemeenten van 10.000 tot 14.999 inwoners;

Er zijn 17 raadsleden in de gemeenten van 15.000 tot 19.999 inwoners;

Er zijn 19 raadsleden in de gemeenten van 20.000 tot 24.999 inwoners;

Er zijn 21 raadsleden in de gemeenten van 25.000 tot 29.999 inwoners;

Er zijn 23 raadsleden in de gemeenten van 30.000 tot 34.999 inwoners;

Er zijn 25 raadsleden in de gemeenten van 35.000 tot 39.999 inwoners;

Er zijn 27 raadsleden in de gemeenten van 40.000 tot 49.999 inwoners;

Er zijn 29 raadsleden in de gemeenten van 50.000 tot 59.999 inwoners;

Er zijn 31 raadsleden in de gemeenten van 60.000 tot 69.999 inwoners;

Er zijn 33 raadsleden in de gemeenten van 70.000 tot 79.999 inwoners;

Er zijn 35 raadsleden in de gemeenten van 80.000 tot 89.999 inwoners;

Les auteurs de la présente proposition de loi estiment qu'elle répond à des nécessités indiscutables de la gestion communale à notre époque.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1er

Les articles 3 et 4 de la loi communale sont remplacés par le texte suivant :

« Article 3, § 1er. — Le conseil communal, y compris le bourgmestre, s'il est nommé au sein du conseil, et les échevins, est composé du nombre de membres indiqué ci-après :

Il y a 7 conseillers dans les communes de moins de 1.000 habitants;

Il y a 9 conseillers dans les communes de 1.000 à 2.999 habitants;

Il y a 11 conseillers dans les communes de 3.000 à 4.999 habitants;

Il y a 13 conseillers dans les communes de 5.000 à 9.999 habitants;

Il y a 15 conseillers dans les communes de 10.000 à 14.999 habitants;

Il y a 17 conseillers dans les communes de 15.000 à 19.999 habitants;

Il y a 19 conseillers dans les communes de 20.000 à 24.999 habitants;

Il y a 21 conseillers dans les communes de 25.000 à 29.999 habitants;

Il y a 23 conseillers dans les communes de 30.000 à 34.999 habitants;

Il y a 25 conseillers dans les communes de 35.000 à 39.999 habitants;

Il y a 27 conseillers dans les communes de 40.000 à 49.999 habitants;

Il y a 29 conseillers dans les communes de 50.000 à 59.999 habitants;

Il y a 31 conseillers dans les communes de 60.000 à 69.999 habitants;

Il y a 33 conseillers dans les communes de 70.000 à 79.999 habitants;

Il y a 35 conseillers dans les communes de 80.000 à 89.999 habitants;

Er zijn 37 raadsleden in de gemeenten van 90.000 tot 99.999 inwoners;

Er zijn 39 raadsleden in de gemeenten van 100.000 tot 124.999 inwoners;

Er zijn 41 raadsleden in de gemeenten van 125.000 tot 149.999 inwoners;

Er zijn 43 raadsleden in de gemeenten van 150.000 tot 174.999 inwoners;

Er zijn 45 raadsleden in de gemeenten van 175.000 tot 199.999 inwoners;

Er zijn 47 raadsleden in de gemeenten van 200.000 tot 224.999 inwoners;

Er zijn 49 raadsleden in de gemeenten van 225.000 tot 249.999 inwoners;

Er zijn 51 raadsleden in de gemeenten van 250.000 tot 274.999 inwoners;

Er zijn 53 raadsleden in de gemeenten van 275.000 tot 300.000 inwoners.

» § 2. — Het aantal der raadsleden van elke gemeente wordt bepaald volgens het aantal van haar inwoners zoals het vastgesteld is op 31 december van het jaar dat aan het jaar der gemeenteverkiezingen voorafgaat.

Deze vaststelling wordt gedaan bij een koninklijk besluit dat in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt ten minste drie maand vóór de datum der gemeenteverkiezingen.

» § 3. — In de gevallen waarin de wet aan een gemeente een aantal schepenen toekent dat hoger is dan het cijfer bepaald in de algemene tabellen vastgesteld bij paragraaf 1 van het volgend artikel, wordt het aantal der gemeenteraadsleden vermeerderd met twee.

» Artikel 4. § 1. — Het aantal der schepenen wordt bepaald door de hiernavolgende algemene tabel :

Er zijn 2 schepenen in de gemeenten van minder dan 5.000 inwoners;

Er zijn 3 schepenen in de gemeenten van 5.000 tot 14.999 inwoners;

Er zijn 4 schepenen in de gemeenten van 15.000 tot 24.999 inwoners;

Er zijn 5 schepenen in de gemeenten van 25.000 tot 49.999 inwoners;

Er zijn 6 schepenen in de gemeenten van 50.000 tot 99.999 inwoners;

Er zijn 7 schepenen in de gemeenten van 100.000 tot 199.999 inwoners;

Er zijn 8 schepenen in de gemeenten van 200.000 tot 300.000 inwoners.

» § 2. — Bij gebeurlijke afwijking van de bepalingen van de vorige paragraaf,

Il y a 37 conseillers dans les communes de 90.000 à 99.999 habitants;

Il y a 39 conseillers dans les communes de 100.000 à 124.999 habitants;

Il y a 41 conseillers dans les communes de 125.000 à 149.999 habitants;

Il y a 43 conseillers dans les communes de 150.000 à 174.999 habitants;

Il y a 45 conseillers dans les communes de 175.000 à 199.999 habitants;

Il y a 47 conseillers dans les communes de 200.000 à 224.999 habitants;

Il y a 49 conseillers dans les communes de 225.000 à 249.999 habitants;

Il y a 51 conseillers dans les communes de 250.000 à 274.999 habitants;

Il y a 53 conseillers dans les communes de 275.000 à 300.000 habitants.

» § 2. — Le nombre des conseillers de chaque commune est déterminé suivant le nombre des habitants de celle-ci constaté au 31 décembre de l'année qui précède celle au cours de laquelle ont lieu les élections communales.

Cette constatation est faite par un arrêté royal qui est publié au *Moniteur Belge* au plus tard 3 mois avant la date des élections communales.

» § 3. — Dans les cas où la loi attribue à une commune un nombre d'échevins supérieur à celui qui est prévu par le tableau général établi par le paragraphe premier de l'article suivant, le nombre des conseillers communaux est augmenté de deux unités.

» Article 4. § 1er. — Le nombre d'échevins est déterminé conformément au tableau général suivant :

Il y a 2 échevins dans les communes de moins de 5.000 habitants;

Il y a 3 échevins dans les communes de 5.000 à 14.999 habitants;

Il y a 4 échevins dans les communes de 15.000 à 24.999 habitants;

Il y a 5 échevins dans les communes de 25.000 à 49.999 habitants;

Il y a 6 échevins dans les communes de 50.000 à 99.999 habitants;

Il y a 7 échevins dans les communes de 100.000 à 199.999 habitants;

Il y a 8 échevins dans les communes de 200.000 à 300.000 habitants.

» § 2. — Par dérogation éventuelle aux dispositions du paragraphe précédent,

zijn er 10 schepenen in de gemeenten Antwerpen en Brussel;

zijn er 8 schepenen in de gemeenten Gent en Luik;

zijn er ten minste 6 schepenen in de gemeenten die provinciehoofdstad zijn, behalve in de gemeente Aarlen waar er ten minste 4 schepenen zijn;

zijn er ten minste 6 schepenen in de gemeenten Charleroi, Leuven en Oostende;

zijn er ten minste 4 schepenen in de gemeenten die hoofdplaats zijn van een gerechtelijk arrondissement;

zijn er ten minste 3 schepenen in de gemeenten die hoofdplaats zijn van een gerechtelijk kanton en die meer dan 3.000 inwoners hebben.

» § 3. — De Koning kan, bij een in Raad der Ministers overlegd besluit, op eensluidend advies van de provincieraad, het aantal der schepenen met één eenheid vermeerderen voor de gemeenten die gedurende het grootste gedeelte van het jaar in verblijf op hun grondgebied hebben een aantal aldaar niet gedomicilieerde personen dat hoger is dan het aantal der inwoners alsmede voor de gemeenten die, zonder hoofdplaats te zijn van een provincie of een gerechtelijk arrondissement, de rol spelen van kultureel of economisch gewestelijk centrum.

» § 4. — De gemeenten die na 1 januari 1964 ontstaan zijn uit de samenvoeging van twee of meer gemeenten hebben voor een duur van 18 jaar, te rekenen van de datum der samenvoeging, één schepen meer dan het aantal dat hun wordt toegekend door de algemene tabel van de eerste paragraaf van dit artikel. »

ART. 2.

Artikel 19 van de gemeentewet wordt afgeschaft.

ART. 3.

Bij overgangsmaatregel, zal geen enkele gemeente van het Rijk, voor het tijdperk gaande van 1 januari 1971 tot 31 december 1976, minder raadsleden of schepenen hebben dan gedurende het tijdperk gaande van 1 januari 1965 tot 31 december 1970.

K. VAN CAUWELAERT.

E. MACHTENS.

J. BASCOUR.

il y a 10 échevins dans les communes d'Anvers et de Bruxelles;

il y a 8 échevins dans les communes de Gand et de Liège;

il y a au moins 6 échevins dans les communes chef-lieu de province, à l'exception de la commune d'Arlon où il y a au moins 4 échevins;

il y a au moins 6 échevins dans les communes de Charleroi, Louvain et Ostende;

il y a au moins 4 échevins dans les communes chef-lieu d'arrondissement judiciaire;

il y a au moins 3 échevins dans les communes chef-lieu de canton judiciaire qui ont plus de 3.000 habitants.

» § 3. — Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, sur avis conforme du conseil provincial, augmenter d'une unité le nombre des échevins des communes sur le territoire desquelles résident pendant la plus grande partie de l'année des personnes non domiciliées dans la commune dont le nombre dépasse celui des habitants de celle-ci, ainsi que des communes qui, sans être un chef-lieu de province ou d'arrondissement judiciaire, constituent un centre régional culturel ou économique.

» § 4. — Les communes issues de la fusion de deux ou plusieurs communes intervenue après le 1er janvier 1964 ont durant une période de 18 ans, à compter de la date de la fusion, un échevin de plus que le nombre qui leur est attribué par le tableau général du § 1er du présent article.»

ART. 2.

L'article 19 de la loi communale est abrogé.

ART. 3.

Par mesure transitoire, aucune commune du Royaume n'aura, pour la période du 1er janvier 1971 au 31 décembre 1976, moins de conseillers ou d'échevins que pendant la période du 1er janvier 1965 au 31 décembre 1970.